

अस्तित्वात नसलेला व्हॅटिकनचा खर्च

व्हॅटिकनने अलीकडेच कार्डिनल आणि पवित्र पिता यांच्या मोबदल्याविषयी माहिती प्रसिद्ध केली.

आकडे स्वतः फारसे आश्चर्यकारक नाहीत. अनेक कार्डिनल, विशेषतः व्हॅटिकनमध्येच सेवा करणारे, दरमहा €3,000 ते €5,000 मिळवतात, असे सांगितले जाते.

आश्चर्यकारक आहे ते काहीतरी पूर्णपणे वेगळेच.

पोपचा अधिकृत पगार शून्य आहे.

व्हॅटिकन त्यांच्या वैयक्तिक गरजा आणि खर्च थेट उचलते.

पहिल्या नजरेत हे उदात्त, अगदी प्रशंसनीयही वाटू शकते. ते पदाच्या आध्यात्मिक स्वरूपाशी आणि सेवेला वैयक्तिक श्रीमंतीपासून फार पूर्वीपासून वेगळे मानणाऱ्या चर्चच्या परंपरेशी सुसंगत वाटते.

पण यावर जितका जास्त विचार करावा, तितका एक साधा मानवी प्रश्न पुढे येतो.

पोपना एखादे वृत्तपत्र, एखादे आइस्क्रीम, पाण्याची बाटली विकत घ्यायची असेल, किंवा फक्त एका कॉफीचे पैसे द्यायचे असतील, तर ते हे पूर्णपणे स्वतःहून करू शकतील का?

प्रश्न पैशाच्या रकमेचा नाही.

प्रश्न स्वायत्ततेचा आहे.

ज्या आयुष्यातील प्रत्येक वैयक्तिक खर्च एखादी संस्था उचलते, ते असे आयुष्यही असते ज्यात खाजगीपणा नाहीसा होऊ शकतो, एकांत दुर्मीळ होतो, आणि अगदी छोटी वैयक्तिक कृतीही प्रशासकीय बाब बनण्याचा धोका असतो.

आणि तरीही, परमपूज्य असण्याआधी ते एक माणूस आहेत.

एका कुटुंबात जन्मलेला माणूस.

मित्र, आठवणी, नातेवाईक आणि वैयक्तिक जिवाळा असलेला माणूस.

पृथ्वीवरील सर्वात कठीण जबाबदाऱ्यांपैकी एक वाहत असूनही, आपल्या स्वतःच्या साधनांचा किमान एक छोटासा भाग स्वतः सांभाळण्याची प्रतिष्ठा ज्याने राखायला हवी, असा माणूस.

ही व्यवस्था आध्यात्मिक तत्त्वापेक्षा दुसऱ्या एखाद्या युगाचा वारसा अधिक वाटते.

धर्मशास्त्रीय अवशेष नव्हे.

व्यवस्थापकीय अवशेष.

या विचाराने मला एका साध्या पर्यायाची कल्पना करायला लावली.

आर्थिक सुधारणा नव्हे.

मानवी वास्तवाशी जुळवून घेतलेला एक कॉर्पोरेट विधी.

जर कार्डिनलना दरमहा €3,000 ते €5,000 मिळत असतील, तर मोबदल्याची रचना अशी का करू नये:

— एक निश्चित मूळ भत्ता.

— मोजता येणाऱ्या उद्दिष्टांशी जोडलेला एक भाग.

— गुणात्मक योगदानाशी जोडलेला एक भाग.

— आणि पवित्र पित्यांसाठी एक प्रतीकात्मक मान्यता, संस्थेच्या उत्पन्नाच्या एका छोट्या टक्क्याइतकी.

पोपना श्रीमंत करण्यासाठी नव्हे.

श्रद्धेचे व्यापारीकरण करण्यासाठी नव्हे.

चर्चला कॉर्पोरेशन बनवण्यासाठी नव्हे.

तर फक्त जबाबदारीला मान्यतेशी जोडण्यासाठी.

प्रत्येक संस्थेत नेतृत्वाला अखेर बळ मिळते ते ज्या लोकांची ते सेवा करते आणि ज्यांचे समन्वय करते, त्यांच्याकडूनच. समुदाय जितका मजबूत, तितकी संस्था मजबूत. संस्था जितकी मजबूत, तितकी तिच्या नेतृत्वाची वैधता मोठी.

व्हॅटिकन ही कॉर्पोरेशन नाही.

पण पृथ्वीवरील सर्वात दृश्य धार्मिक व्यक्तीला अशा विरोधाभासी स्थितीतही ठेवले जाऊ नये, जिथे ती प्रचंड अधिकार वापरते पण तिच्याकडे कोणतीही वैयक्तिक आर्थिक स्वायत्तता नसते.

हा धर्मशास्त्रीय युक्तिवाद नाही.

हा मानवी युक्तिवाद आहे.

दोन हजार वर्षे चर्चने सहभागिता, एकजूट आणि बळ एकाकीपणातून नव्हे तर एकतेतून येते, या कल्पनेचा उपदेश केला आहे.

कदाचित ते तत्त्व अगदी शिखरावरही लागू व्हायला हवे.

कारण व्यक्ती, एकट्या, क्वचितच बलवान असतात.

बळ नेहमी एकजुटीतूनच निर्माण होते.

आणि जर हा धडा श्रद्धाळूंसाठी खरा असेल, तर ज्या माणसाने तो शिकवण्यात आयुष्य घालवले, त्याच्यासाठीही तो खरा असायला हवा.

येशू ख्रिस्तांची स्तुती असो.

ता. क. — मला प्रश्न पडला: जर परमपूज्य पूर्णपणे संस्थेवर अवलंबून असतील, आणि कोणी त्यांना एक डॉलरही उसना देत नसेल, तर ते मला भेटायला कसे येणार?

Ferdinando